

Program profilaktyki zintegrowanej Archipelag Skarbów®

Informacja dla rodziców

Najważniejsze informacje o programie

Archipelag Skarbów® to żywy i dynamiczny program profilaktyczny dla młodzieży w wieku 13-16 lat, opracowany i nadzorowany przez specjalistów z Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN), który ma wieloletnie doświadczenie w tworzeniu i wdrażaniu programów profilaktycznych oraz prowadzeniu badań nad młodzieżą.

Program jest prowadzony przez ludzi z pasją, którzy łączą profesjonalizm z zaangażowaniem na rzecz dobra młodzieży. Trenerzy Archipelagu Skarbów® stają się wiarygodni dla nastolatków, dzięki temu, że sami żyją w zgodzie z tym, co przekazują młodzieży.

Dwa czterogodzinne bloki warsztatów w dwa kolejne dni zamieniają grupę młodzieży w poszukiwaczy skarbów, jakimi są głębokie szczęście, trwała miłość i przyjaźń oraz realizacja w życiu własnych pasji i marzeń. Są to wartości, które znajdują się w centrum uwagi dojrzewającego nastolatka, a ich znaczenie dla młodzieży potwierdzają badania naukowe (CBOS, 2016).

Badania prowadzone przez IPZIN oraz doświadczenia pracy w szkołach pokazują, że większość nastolatków ma pozytywne podejście do życia. Młodzież tę trzeba jednak umacniać w ich dobrych wyborach. Z kolei ta część młodzieży, która się pogubiła, potrzebuje poważniejszego wsparcia i czeka na nie. Trenerzy programu pomagają młodym odkryć ogromny pozytywny potencjał, który znajduje się w każdym z nich. Pomagają też nastolatkom uwierzyć, że w ich życiu możliwa jest realizacja najgłębszych pragnień i marzeń, chociaż może to wymagać trudów i wyrzeczeń. Doświadczenia Archipelagu Skarbów® pokazują, że młodzież nie boi się wymagań, wysiłku, pracy nad sobą. Potrzebuje tylko zachęty i zrozumienia, że „opłaca się” te wyrzeczenia ponieść, jeśli dzięki temu można osiągnąć najważniejsze życiowe cele.

Naszym celem jest wzmocnienie przekazu wychowawczego rodziców, którzy w świetle badań IPZIN są wskazywani przez zdecydowaną większość nastolatków jako najważniejsi przewodnicy życiowi. Pracując z młodzieżą podkreślamy wagę więzi z rodzicami i rodziną oraz pomagamy jej zrozumieć dobre strony rodzicielskich wymagań.

Program uczy zdrowego i mądrego stylu życia, łącząc atrakcyjność dla młodzieży z silnym przekazem w kilku dziedzinach profilaktyki jednocześnie. Zachęcamy młodzież do unikania alkoholu, narkotyków, przemocy i pornografii. Pokazujemy znaczenie szacunku i wzajemnej pomocy w przyjaźni

i miłości. Uczymy jak radzić sobie z trudnymi emocjami. Ukazujemy piękno sfery seksualności zachęcając jednocześnie młodzież do czekania z kontaktami seksualnymi – optymalnie aż do czasu, gdy będą gotowi zawrzeć trwały związek oparty na wierności, czyli małżeństwo.

W trakcie programu młodzież nie jest w żaden sposób zachęcana do ujawniania swoich osobistych doświadczeń. Z badań nad młodzieżą wiadomo jednak, że w tej grupie wiekowej część młodzieży podejmowała już różne zachowania ryzykowne czy problemowe. Trenerzy programu szczególną wagę przykładają do tego, by mówić o tych zachowaniach w sposób nieoceniający tych młodych ludzi, którzy mogą już mieć za sobą takie doświadczenia (np. kontakt z narkotykami, upijanie się, wczesne kontakty seksualne). Młodzież tę zachęcamy do zmiany stylu życia dodając im wiary w ich możliwości. Przykładamy wagę do tego, by zdrowy styl życia proponować racjonalnie argumentując, ale jednocześnie go nie narzucać. Takie podejście jest i uczciwsze, i skuteczniejsze.

Program opiera się na autorskiej koncepcji profilaktyki zintegrowanej opracowanej przez dr Szymona Grzelaka, która stanowi podstawę wszelkich działań Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej (więcej informacji o tej koncepcji znajduje się w „Szczegółowym opisie programu Archipelag Skarbów®”)

Wysoka jakość programu

Program *Archipelag Skarbów®* jest realizowany od 12 lat na terenie całej Polski. Obecnie jest to około 400 realizacji rocznie dla niemal 40 000 odbiorców. Spotyka się z bardzo dobrym przyjęciem młodzieży, rodziców oraz nauczycieli, co potwierdzają zbierane w archiwum programu wyniki ankiet wypełnianych po jego zakończeniu. W roku szkolnym 2017/2018 oceny uczestników programu (w skali 1-6) były następujące:

- Młodzież (40 645 uczestników) – średnia ocena 4,90
- Rodzice (3130 uczestników) – średnia ocena 5,53
- Nauczyciele (1740 uczestników) – średnia ocena 5,76

Cele programu wpisują się w działania Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. W zakresie treści wychowawczych związanych z miłością, rodziną i rozwojem psychoseksualnym program jest zgodny z podstawą programową przedmiotu *wychowanie do życia w rodzinie*.

Przeprowadzone w latach 2007-2008 badania ewaluacyjne wykazały m.in. następujące efekty programu:

- ograniczenie korzystania z **narkotyków i** picia **alkoholu** przez młodzież
- wzrost **asertywności** w odmawianiu alkoholu i narkotyków
- ograniczenie **myśli samobójczych** wśród dziewcząt

- ograniczenie korzystania z **pornografii** przez chłopców
- dojrzsze postawy wobec miłości i seksualności
- obniżenie odsetka młodzieży podejmującej wczesne kontakty seksualne
- poprawę relacji między uczniami w klasach **uczestniczących w programie (lepszy klimat klasy)**

Program Archipelag Skarbów® znajduje się w bazie programów rekomendowanych prowadzonej w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, gdzie został oceniony na poziom II (w skali I - III) - "dobra praktyka". System rekomendacji jest prowadzony przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii (więcej informacji na stronie: www.programyrekomendowane.pl).

Informacje organizacyjne

Program *Archipelag Skarbów®* prowadzony jest przez zespół trenerów posiadających odpowiednią wiedzę i umiejętności potwierdzone ważnym certyfikatem wydanym przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN).

Program składa się z trzech podstawowych elementów:

- Dwudniowe warsztaty dla dużej grupy młodzieży (około 4 godziny lekcyjne każdego dnia)
- Spotkanie dla rodziców
- Szkolenie dla Rady Pedagogicznej

Dla skuteczności programu jest ważne aby wszystkie te elementy odbywały się w jak najbardziej zbliżonym do siebie czasie. Optymalnym momentem na spotkanie trenerów programu z rodzicami jest popołudnie pierwszego dnia warsztatów dla młodzieży. Pomaga to w budowaniu mostów lepszej komunikacji między rodzicami a dziećmi w obszarach, których dotyczy program.

Zgodnie z zasadami programu przez cały czas trwania zajęć dla młodzieży obecni są nauczyciele, którym dzięki temu łatwiej jest odwoływać się do jego przekazu w konkretnych sytuacjach wychowawczych.

Uczestnicy programu są zaproszeni do udziału w festiwalu twórczości o tematyce profilaktycznej, który odbywa się w drugim dniu warsztatów. Dla chętnych uczniów oznacza to dodatkową pracę w domu nagradzaną drobną nagrodą od trenerów, a najczęściej także pozytywną oceną nauczyciela.

Dla uczestników programu prowadzony jest profil na Facebooku. Treści, które są tam zamieszczane wzmacniają profilaktyczny przekaz programu.

Pozostałe informacje o programie

Podmiotem realizującym Program jest fundacja **YAQ projekt – Pracownia Rozwoju Społecznego** (licencjonowany partner IPZIN) – tel. **570 788 103**. Podmiot ten jest uprawniony do realizacji programu Archipeląg Skarbów® w oparciu o ważny certyfikat, wydany przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej IPZIN poświęconej programowi: www.archipelagskarbow.eu

Szerszy opis Programu jest również dostępny dla zainteresowanych do wglądu w sekretariacie szkoły.

